

Αθήνα, 23 Σεπτεμβρίου 2013

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ
ΕΛΕΓΧΩΝ & ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ
Τμήματα : Α,Β

Τηλέφωνα : 210 - 3635963, 3630573
3636872

Καρ. Σερβίας 10, 10184 Αθήνα

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ - ΑΜΕΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

ΠΟΛ 1218/2013

ΘΕΜΑ : Α) Κοινοποίηση των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 20 «Συμψηφισμός καταβληθέντων προστίμων», της παρ. 1 του άρθρου 24 «Αναστολή Επιβολής Κυρώσεων και Είσπραξης Προστίμων», της παρ. 3 του άρθρου 25 «Ενέργειες αρμοδίων Υπηρεσιών», της παρ. 8 του άρθρου 30 «Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Α» του ν. 4178/08.08.2013 (ΦΕΚ 174Α') και παροχή σχετικών οδηγιών. Β) Διάκριση της περίπτωσης διαγραφής βεβαιωμένων στις Δ.Ο.Υ. προστίμων για αυθαίρετα κτίσματα με/χωρίς δικαίωμα επιστροφής (επισυνάπτεται το 36796/01.08.2013 σχετικό έγγραφο της Δ/σης Ο.Κ.Κ. της Γενικής Δ/σης Πολεοδομίας της Γενικής Γραμματείας Χωροταξίας & Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής προς τις Δ/σεις Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού (ΠΕΧΩΣΧ) της Επικράτειας (για ενημέρωση των ΥΔΟΜ χωρικής τους αρμοδιότητας).

Σας κοινοποιούμε για ενημέρωση τις ανωτέρω διατάξεις, και παρέχουμε οδηγίες για ενιαία εφαρμογή αυτών.

Α. Παράθεση διατάξεων:

Ι. Άρθρο 20 «Συμψηφισμός καταβληθέντων προστίμων» Παράγραφος 1: «Καταβληθέντα ποσά προστίμων ανέγερσης και διατήρησης καθώς και καταβληθέντα ποσά ειδικών προστίμων διατήρησης, συμψηφίζονται με το ποσό του ενιαίου ειδικού προστίμου. Τα καταβληθέντα ποσά αφαιρούνται από την τελευταία δόση και τις αμέσως προηγούμενες χρονικά έως ότου ολοκληρωθεί ο συμψηφισμός. Σε περίπτωση που μετά τον ως άνω υπολογισμό, προκύπτει ότι τα ήδη καταβληθέντα ποσά υπερβαίνουν το ποσό του προστίμου, με βάση τις διατάξεις του παρόντος δεν αναζητούνται...».

ΙΙ. Άρθρο 24 «Αναστολή Επιβολής Κυρώσεων και Είσπραξης Προστίμων» Παράγραφος 1: «Για αυθαίρετες κατασκευές ή χρήσεις, για τις οποίες υποβλήθηκαν τα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, αναστέλλεται η επιβολή προστίμων και κάθε διαδικασία επιβολής κυρώσεων καθώς και η είσπραξη

ήδη βεβαιωθέντων προστίμων από τις Δ. Ο. Υ. και το ΙΚΑ μέχρι την παρέλευση της προθεσμίας εξόφλησης των προστίμων...

III. Άρθρο 25 «Ενέργειες αρμοδίων Υπηρεσιών»

Παράγραφος 3: «Ανείσπρακτα βεβαιωθέντα ποσά προστίμων, ανέγερσης και διατήρησης, διαγράφονται μετά την ολοσχερή εξόφληση του ενιαίου ειδικού προστίμου. Για τη διαγραφή των προστίμων ή την ενημέρωση της αρμόδιας φορολογικής αρχής, για την αναστολή είσπραξής τους, υποβάλλεται στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης αίτηση του ενδιαφερόμενου η οποία συνοδεύεται από α).... β).... Η Υπηρεσία Δόμησης εκδίδει πράξη με την οποία ακυρώνει τον οικείο χρηματικό κατάλογο ή την πράξη επιβολής προστίμου και την αποστέλλει με το αντίστοιχο Ατομικό Φύλλο Έκπτωσης, στην αρμόδια φορολογική αρχή, σε περίπτωση που τα πρόστιμα έχουν βεβαιωθεί και φορολογικά, προκειμένου η φορολογική αρχή να διαγράψει κάθε σχετική πράξη (ταμειακή βεβαίωση), που έχει ως νόμιμο έρεισμα το χρηματικό κατάλογο ή την πράξη επιβολής προστίμου. Αντίστοιχα μετά την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος νόμου η Υπηρεσία Δόμησης εκδίδει πράξη αναστολής είσπραξης των ήδη βεβαιωθέντων στις αρμόδιες Δ. Ο. Υ. προστίμων και την αποστέλλει στην αρμόδια φορολογική αρχή. Στην εν λόγω πράξη ορίζεται υποχρεωτικά η καταληκτική ημερομηνία αναστολής, σύμφωνα με την αντίστοιχη καταληκτική ημερομηνία εξόφλησης του ενιαίου ειδικού προστίμου στην πράξη υπαγωγής... ».

IV. Άρθρο 30 «Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Α» Παράγραφος 8: «Τα οριζόμενα στις παρ. 1 του άρθρου 24 του παρόντος νόμου περί «Αναστολής Επιβολής Κυρώσεων και Είσπραξης Προστίμων» και της παρ. 3 του άρθρου 25 «Ενέργειες αρμοδίων Υπηρεσιών» εφαρμόζονται και για τα βεβαιωμένα στις Δ. Ο. Υ. πρόστιμα των αυθαιρέτων που υπήχθησαν στις διατάξεις του ν. 4014/2011.»

Β. Αντιμετώπιση των βεβαιωμένων στις Δ. Ο. Υ. προστίμων που αφορούν αυθαίρετα κτίσματα τα οποία έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου 4178/08.08.2013 (ΦΕΚ 174 Α')

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 24 «Αναστολή Επιβολής Κυρώσεων και Είσπραξης Προστίμων» του ν. 4178/2013 (ΦΕΚ 174Α') τα βεβαιωμένα (εν στενή έννοια) πρόστιμα στις Δ.Ο.Υ., που έχουν επιβληθεί για αυθαίρετα κτίσματα τα οποία έχουν υπαχθεί στον ως άνω νόμο τίθενται σε αναστολή είσπραξης, κατά την οριζόμενη διαδικασία της παρ. 3 του άρθρου 25 του ως άνω νόμου.

→ Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 25 «Ενέργειες αρμοδίων Υπηρεσιών», η διαδικασία βάσει της οποίας τα ως άνω πρόστιμα τίθενται σε αναστολή ενεργοποιείται με την υποβολή αιτήσεως του ενδιαφερόμενου προσώπου μετά την υπαγωγή του αυθαιρέτου ακινήτου του στις διατάξεις του παρόντος νόμου προς την αρμόδια Υπηρεσία δόμησης, η οποία εν συνεχεία εκδίδει μία Πράξη Αναστολής Είσπραξης (των βεβαιωθέντων στη Δ.Ο.Υ. προστίμων), την οποία αποστέλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Επί της σχετικής Πράξης αναφέρεται ρητά η ημερομηνία έναρξης και λήξης αυτής κατά τα ανωτέρω. Επισημαίνεται ότι η σχετική αναστολή ισχύει μόνο για το χρονικό διάστημα που αναγράφεται στην σχετική ως άνω Πράξη.

Για την διαγραφή των σχετικών βεβαιωμένων προστίμων απαιτείται η σύνταξη Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης, από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης, που συνοδεύεται

από την Πράξη Ακύρωσης του οικείου Χρηματικού Καταλόγου ή της Πράξης Επιβολής Προστίμου για τα ανείσπρακτα βεβαιωθέντα, στις Δ.Ο. Υ. πρόστιμα και η αποστολή του στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την εκκαθάριση αυτού. Σε κάθε περίπτωση οι Δ.Ο.Υ. στις οποίες είναι βεβαιωμένα τα σχετικά πρόστιμα θα πρέπει να ενημερώνουν εγγράφως για το εναπομείναν ανείσπρακτο προς διαγραφή ποσό του αρχικώς βεβαιωμένου προστίμου τις αρμόδιες Υπηρεσίες Δόμησης για την αποφυγή λαθών εφόσον ερωτηθούν πριν τη σύνταξη του Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης, προκειμένου να μην γεννηθεί στον οφειλέτη δικαίωμα επιστροφής των για οποιοδήποτε λόγο και αιτία καταβληθέντων ποσών (π.χ. λόγω παρακράτησης, συμψηφισμού, αναγκαστικής κατάσχεσης κλπ), καθόσον αυτά δεν αναζητούνται σύμφωνα με τις διατάξεις περί αυθαιρέτων. Τα Ατομικά Φύλλα Έκπτωσης που έχουν εκδοθεί για το σύνολο του βεβαιωμένου προστίμου χωρίς να έχουν ληφθεί από τις Υπηρεσίες Δόμησης υπόψη τυχόν καταβολές στις Δ.Ο.Υ. (κατόπιν συνεννόησης) θα επιστρέφονται στην Υπηρεσία Δόμησης για να τροποποιηθούν αναλόγως, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Επισημαίνεται ότι η διαδικασία υπαγωγής των βεβαιωμένων στις Δ.Ο.Υ. προστίμων τόσο σε καθεστώς αναστολής είσπραξης όσο και διαγραφής τους ενεργοποιείται, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, κατόπιν υποβολής αιτήσεως του ενδιαφερόμενου στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης.

→ Σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 30 «Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου, τα πρόστιμα για τα αυθαίρετα κτίσματα που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν.4014/2011, τίθενται σε αναστολή είσπραξης και διαγράφονται (στις Δ.Ο.Υ.) κατά τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται στο ν. 4178/2013 (ΦΕΚ 174Α') ήτοι, για να τεθούν σε εκ του νόμου αναστολή απαιτείται Πράξη της οικείας Υπηρεσίας Δόμησης και για τη διαγραφή αυτών απαιτείται η σύνταξη Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης από την ίδια Υπηρεσία.

Γ. Λοιπές επισημάνσεις:

Για τα χρέη που τίθενται σε καθεστώς αναστολής σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις έχουν εφαρμογή τα οριζόμενα στον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ.356/1974, ΦΕΚ 90Α') και ειδικότερα στην παρ. 6 του άρθρου 6 αυτού, ήτοι περί προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, συμψηφισμού χρεών προς το Δημόσιο και εγγραφής υποθήκης με τη διαδικασία του άρθρου 8 του ιδίου Κώδικα (σχετ. και η ΠΟΛ.1055/12.5.2010).

Επιπλέον εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 26 ν. 1882/1990 (ΦΕΚ 43Α'), και της Α.Υ.Ο. 1109793/6134-11/0016/ΠΟΛ.1223/24.11.1999 (ΦΕΚ 2134 Β/1999), περί αποδεικτικού ενημερότητας για χρέη και φορολογικές υποχρεώσεις προς το Δημόσιο, όπως ισχύουν. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3 του ως άνω άρθρου τα βεβαιωμένα στις Δ.Ο.Υ. πρόστιμα εφόσον τεθούν σε αναστολή είσπραξης κατά τη διαδικασία του ν. 4178/2013 (ΦΕΚ 174 Α') θεωρούνται «τακτοποιημένα με νόμιμο τρόπο με αναστολή πληρωμής». Παρά ταύτα, επισημαίνεται ότι σε ειδικές περιπτώσεις διασφάλισης σοβαρών συμφερόντων του Δημοσίου ή περιπτώσεις οικονομικού εγκλήματος και μεγάλης έκτασης φοροδιαφυγής, ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., με γραπτή συναίνεση της Δ/σης Παρακολούθησης Νομικών Υποθέσεων, Ελέγχου και Αναγκαστικής Είσπραξης μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση του αποδεικτικού ενημερότητας ακόμη και αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησης

αυτού, κατά τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 46 ν.3220/2004, όπως ισχύουν.

Δ. Επιστροφή λόγω αχρεωστήτου καταβολής, βεβαιωμένων προστίμων από τις Υπηρεσίες Δόμησης στις Δ. Ο. Υ.

Στις περιπτώσεις που βεβαιωμένα στις Δ.Ο.Υ. πρόστιμα επί αυθαιρέτων κτισμάτων τροποποιούνται (διαγράφονται και επαναβεβαιώνονται) από την εν ευρεία εννοία βεβαιούσα αρχή, όχι λόγω υπαγωγής στις διατάξεις του άρθρου 24 του ν.4014/2011, όπως ισχύει, αλλά λόγω υποβολής «αίτησης θεραπείας» και ακύρωσης της έκθεσης αυτοψίας βάση της οποίας επιβλήθηκαν αυτά, τυγχάνουν εφαρμογής οι γενικές διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 98 «Έκπτωση εσόδων που έχουν βεβαιωθεί» του Π.Δ. 16/1989 ΦΕΚ 6Α', Κανονισμός Λειτουργίας των Δ.Ο.Υ., και του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 99 «Ατομικά Φύλλα Έκπτωσης (ΑΦΕΚ)».

Επομένως, εκδίδεται το ΑΦΕΚ από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης και στην περίπτωση που έχει χωρήσει καταβολή του αρχικώς επιβληθέντος προστίμου στη Δ.Ο.Υ. αυτό επιστρέφεται με τις διατάξεις περί αχρεώστητης καταβολής, σε συνδυασμό με τις διατάξεις περί παραγραφής του άρθρου 90 ν.2362/1995, όπως ισχύουν. Επισημαίνεται ότι, προκειμένου να αναγνωρισθεί από το Δημόσιο το δικαίωμα επιστροφής στον οφειλέτη των τυχόν καταβληθέντων στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. (π.χ. από κατάσχεση ή συμψηφισμό) και να μη προκληθεί σύγχυση με τις διατάξεις του άρθρου 24 ν.4014/2011, όπως ισχύουν (οι οποίες δεν επιτρέπουν την επιστροφή τυχόν καταβεβλημένων ποσών), θα πρέπει να αναφέρεται ρητά σε Απόφαση της αρμόδιας Υπηρεσίας Δόμησης (βάσει της οποίας θα εκδοθεί το σχετικό ΑΦΕΚ), ότι η διαγραφή και κατ' επέκταση η τυχόν επιστροφή δεν απορρέει από την υπαγωγή στις διατάξεις του άρθρου 24 ν.4014/2011, όπως ισχύει, αλλά από το γεγονός ότι έγινε δεκτή η αίτηση θεραπείας στην ιδιοκτησία του εκάστοτε οφειλέτη, από τα στοιχεία της απόφασης και του συλλογικού οργάνου που έκανε δεκτή την αίτηση θεραπείας, καθώς και τα στοιχεία της σχετικής έκθεσης αυτοψίας της αρμόδιας της Υπηρεσίας Δόμησης.

Σε αντιδιαστολή προς τα παραπάνω, σε περίπτωση που η διαγραφή της βεβαιωμένης οφειλής (προστίμου) λαμβάνει χώρα λόγω υπαγωγής στις διατάξεις του άρθρου 24 ν.4014/2011, όπως ισχύει, τότε η αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης οφείλει να ακολουθήσει την διαδικασία των ως άνω άρθρων 98 & 99 του Π.Δ. 16/1989 (ΦΕΚ 6 Α'), συντάσσοντας σχετικό Ατομικό Φύλλο Έκπτωσης μόνο για το ανείσπρακτο ποσό του βεβαιωμένου προστίμου, προκειμένου να μην γεννηθεί στον οφειλέτη δικαίωμα επιστροφής των για οποιοδήποτε λόγο και αιτία καταβληθέντων ποσών (π.χ. λόγω παρακράτησης, συμψηφισμού, αναγκαστικής κατάσχεσης κλπ), καθόσον αυτά δεν αναζητούνται σύμφωνα με τις διατάξεις περί αυθαιρέτων).

Ακριβές αντίγραφο
Ο Προϊστάμενος της Γραμματείας

Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων
Θ. Θεοχάρης